

1

Metinde, mümkün varlıkların
birbirini meydana getirmesinin
niçin yeterli olmadığı nasıl
acıklanır?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 1

Bunun sonsuza kadar geri gitmesinin veya karşılıklı olarak birbirine dayanmasının geçerli olmayacağı söylenir.

2

Kelâm âlimlerinin bu meselede
ulaştığı ana sonuç nedir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 2

Sonunda varlığı kendinden olan ve başka bir şeye muhtaç olmayan bir Yaratıcı'nın bulunması gerektiği sonucuna varırlar.

3

Metinde benimsenen yöntemin,
sebepler zincirini sona erdirmeye
yöntemine göre daha güçlü ve
kolay görülen yönü nedir?

11sınıf 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 3

Her bir varlığın üzerinde doğrudan
Yaratıcı'ya ait alametleri
göstermek, hem daha açık hem
daha kesin bir yol olarak sunulur.

4

Bu bölümde Kur'an'dan alınan
bakışın hangi eserlerde izlendiği
belirtilir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 4

Bütün Pencereleler ve bütün
Sözler'de bu esasın takip edildiđi
ifade edilir.

5

İmkân delilinin alanı hakkında
nasıl bir değerlendirme yapılır?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 5

Bu delilin çok geniş olduğu, sayısız yönden Allah'ın varlığını tanıtmaya kapı açtığı belirtilir.

6

Metne göre bu yol yalnızca tek bir
ispat şekline mi bağlıdır?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 6

Hayır, yalnızca sebepler zincirini kesme yoluna bağlı değildir; daha pek çok yolla aynı hakikate ulaştırır.

7

İmkân delilinin genişliği nasıl
tasvir edilir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 7

Sınırı olmayan bir alan gibi anlatılır; çok farklı yönlerden aynı sonuca götürdüğü söylenir.

8

Her şeyin varlığında birçok seçenek bulunduğu hâlde belirli bir yola girmesi neyi gösterir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 8

Onun iradesiz değil, bir irade tarafından yönlendirilmiş olduğunu gösterir.

9

Metin, sonsuz sebep sıralamasını
neden kabul etmez?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 9

Çünkü bu durumda asıl meydana getiren hiçbir zaman bulunamaz ve varlıkların ortaya çıkışı açıklanamaz.

10

Karşılıklı dayanmaya dayalı
açıklama neden reddedilir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 10

Çünkü birbirine muhtaç iki şeyin birbirini başlatması mantıken sağlam bir temel oluşturmaz.

11

Kelâmcıların yaptığı çalışma hangi
iki yanlış yolu çürütmeye
yöneliktir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 11

Dönüp dolaşıp birbirine bağlanma
ve ucu gelmeyen sebep dizisi
fikirlerini geçersiz göstermeye
yöneliktir.

12

Bu çürütmeden sonra hangi inanç
esasları ispat edilmiş olur?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 12

Varlığı kendinden olan Allah'ın
varlığı ispat edilmiş olur.

13

Metindeki anlatıma göre daha doğrudan olan ispat yolu nedir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 13

Her bir varlığın üzerinde sadece her şeyi yaratan Rabbe ait mührü göstermektedir.

14

Bu yolun “daha kat’î”
görülmesinin sebebi nedir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 14

Çünkü uzak bir zinciri takip etmek yerine delili doğrudan varlığın kendisinde gösterir.

15

“Kur’an’ın feyziyle” ifadesi, ispat yönteminin hangi kaynağa dayandığını gösterir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 15

Bu yöntemin vahyin
rehberliğinden beslendiğini
gösterir.

16

İmkân delilinde eşit durumda bulunan iki ihtimal hangileridir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 16

Varlığın ortaya çıkması ve ortaya çıkmaması ihtimalleridir.

17

Bu iki ihtimalden birinin gerçekleşmesi, niçin bir tercih ediciyi gerekli kılar?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 17

Çünkü eşit görünen
seçeneklerden birinin seçilmesi
kendiliğinden açıklanamaz.

18

Mümkün varlıkların birbirini
üretmesi düşüncesi hangi sebeple
yetersiz bulunur?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 18

Çünkü bu, meseleyi çözmek yerine başka mümkün varlıklara ertelemekten ibaret kalır.

19

Dönüp birbirine bağlanan
açıklama tarzı neden geçerli
sayılmaz?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 19

Çünkü başlangıç verecek bağımsız bir kaynak göstermediği için açıklayıcı olmaz.

20

Kelâmcıların vardığı netice hangi varlık anlayışını zorunlu kılar?

11sınıf 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 20

Başkasına dayanmayan, zorunlu var olan bir ilahî varlık anlayışını zorunlu kılar.

21

Metindeki yaklaşım, delili her şeyin içinde aramayı neden tercih eder?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 21

Çünkü her varlığın kendi hâli,
doğrudan Yaratıcı'sına işaret eden
izler taşır.

22

Varlıkta, sıfatta ve süreklilikte
seçim yapılması hangi ortak
gerçeği gösterir?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 22

Her aşamada ilahî iradenin ve hikmetli takdirin işlediğini gösterir.

23

Sebeplerin birbirini doğurup
gitmesi düşüncesi niçin son
çözüm sayılmaz?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-
sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 23

Çünkü her sebep yine
açıklanmaya muhtaç kalır ve kesin
başlangıç bulunamaz.

24

Birbirine bağılı iki şeyin karşılıklı olarak kaynak kabul edilmesi neden sorunludur?

11sinif 33-soz-p50-30-pencere-imkan-delili-ve-mumkinatin-sehadeti-mutekelliminin-imkan-volu-ve-daha-genis-ispat-

Cevap 24

Çünkü ikisi de ötekine dayandığından bağımsız bir açıklama ortaya çıkmaz.